

CRIZA SERIALELOR ȘI ACCESUL LA RESURSELE INFORMAȚIONALE ȘTIINȚIFICE DIN BIBLIOTECILE REPUBLICII MOLDOVA

Nelly ȚURCAN

Abstract

The article is about the results of the 2010 librarian year, focused on the examination and implementation of the web 2.0 technologies. The author mentions the essence of the Library 2.0, the changes in the user's conduit, the new modern information and communication tools.

Keywords: Library 2.0, social media, blogul de biblioteconomie și știința informării, Web 2.0 technologies.

* * *

Tema Biblioteca 2.0 – o nouă generație de servicii bibliotecare, care la Seminarul Național 2009 a fost declarată ca prioritară pentru activitatea bibliotecilor în anul 2010, a fost una destul de complicată, mai ales, dat fiind faptul că această temă presupune utilizarea tehnologiilor moderne de informare și comunicare în activitatea bibliotecilor și, în special, a tehnologiilor Web 2.0, iar majoritatea bibliotecarilor încă nu dispun de abilitățile necesare pentru a face față acestor tehnologii, și nici de tehnologii performante, care ar ușura această muncă.

Să ne amintim care este esența Bibliotecii 2.0: „Biblioteca 2.0 reprezintă o combinație de instrumente și atitudini, o nouă modalitate de promovare a serviciilor interactive de bibliotecă, centrate pe necesitățile utilizatorilor, prin intermediul noilor tehnologii internet și care se bazează pe exploatarea inteligenței colective în crearea conținuturilor și atragerea utilizatorilor în activitatea bibliotecii și în viața comunității.”

Schimbările în comportamentul utilizatorilor forțează biblioteca să se schimbe mult mai rapid decât ar dori sau decât sunt pregătiți să o facă bibliotecarii. Popularitatea rețelelor de socializare – Twitter, Facebook, a diferitor bloguri – continuă să crească rapid, în special, în rândurile persoanelor tinere. Pentru bibliotecile secolului XXI, prezența în aceste rețele sociale este o parte esențială a serviciilor pentru utilizatori. La 15 decembrie 2010 Pew Research Center a publicat un nou raport (Global Publics Embrace Social networking – Computer and Cell Phone Usage Up Around the World / Publicul global utilizează rețelele de socializare – Utilizarea computerului și a telefonului mobil în țările lumii) (<http://pewglobal.org/2010/12/15/global-publics-embrace-social-networking>).

Deși încă relativ noi, rețelele de socializare au devenit deja un fenomen global. Sondajul efectuat în 22 de țări ale lumii scoate în evidență faptul că oamenii care utilizează internetul îl folosesc în special pentru asemenea rețele. Ele sunt deosebit de populare în SUA, unde 46% dintre respondenți susțin că utilizează site-uri precum Facebook și MySpace. Nici alte țări nu sunt cu mult în urmă: Polonia (43%), Anglia (43%), Coreea de Sud (40%), Franța (36%), Spania (34%), Rusia (33%), Brazilia (33%). Respondenții au dat ca exemplu, în primul rând, site-urile populare în țările lor.

Sondajele recente demonstrează și faptul că cei mai activi utilizatori ai rețelelor de socializare sunt persoanele sub 30 de ani. Această categorie, în multe țări, constituie și partea leului din numărul total de utilizatori.

Instrumentele Web 2.0 sunt folosite tot mai frecvent de biblioteci în scopul diseminării informațiilor și evenimentelor, creării unor grupuri pe interese, promovării cărții și a lecturii. Un exemplu foarte reușit de utilizare a instrumentelor Web 2.0 în promovarea lecturii și a cărții în format tradițional oferă Sistemul Regional de Biblioteci Pasco, SUA. În acest scop a fost creat un blog special pentru cititori – <http://www.pclsreaders.blogspot.com> (PCLS Reader's Advisory Blog = Blogul consultanței pentru cititori. Sursa ta de informații despre cele mai recente, mai importante lecturi).

Creat în anul 2007, blogul și-a propus scopul să ofere asistență cititorilor la selectarea cărților valoroase pentru lectură. Pe blog sunt postate informații de felul: „New York Times a selectat 100 de cărți remarcabile ale anului 2010”; „Cele mai bune lecturi ale adolescenților”; „Cele mai bune cărți ilustrate pentru copii”; „Premiile Naționale ale Cărții (Fundația Națională a Cărții a anunțat câștigătorii Premiului Național al Cărții)”; „Librăria Atlantic a selectat Cărțile anului 2010”; „Lista celor mai vândute cărți”; „Topul celor mai bune 10 cărți, realizat de Library Journal”; „Topul celor mai preferate 100 de cărți, realizat de Amazon” etc. De pe interfața blogului poate fi accesat site-ul principal al Sistemului Regional de Biblioteci Pasco, precum și efectuată căutarea în catalogul on-line.

Site-urile de socializare, Facebook, Twitter etc. permit bibliotecarilor să dialogheze, să comunice și să colaboreze cu utilizatorii ca niciodată înainte, pentru că au devenit o parte din viața de zi cu zi a oamenilor.

Atunci când am pus în discuție, la Seminarul Național 2009, probleme ce țin de Biblioteca 2.0 eram conștienți de faptul că doar 17% dintre bibliotecile publice au computere în dotare și doar 10% sunt conectate la internet. Dar dincolo de aceste cifre, conform ultimelor sondaje, aproape 34% din

populația țării sunt utilizatori de internet, 22% folosesc internetul zilnic. Chiar și în mediul rural, internetul este în mare vogă, capătă din ce în ce mai mult teren și reprezintă atracția principală pentru utilizatori, mai ales pentru cei din generația net. În majoritatea școlilor sunt clase cu computere conectate la internet, unde elevii trec prima alfabetizare informațională, în multe sate există săli de computere, unde internetul poate fi accesat contra cost, tot mai multe familii pledează pentru conexiunea internet.

În satul Rezeni, Ialoveni, de exemplu, fiecare a cincea gospodărie are în casă internet. În postarea din 17 ianuarie Utilizarea rețelelor de socializare în biserică făceam referire la un reportaj transmis la PRO TV: „Dacă nu ai timp să intri pe la biserică, intră pe internet. Cu mâna pe mouse în loc de Biblie, mai nou oamenii își mărturisesc păcatele prin Skype sau pe rețelele de socializare. În ultima vreme, tot mai mulți preoți își creează conturi pe internet și îi ascultă pe enoriași, dându-le sfaturi. Unul dintre cei mai activi internați în sutană este părintele Iulian Rață din Lucașeuca, Orhei, care și-a deschis și un site unde orice creștin adevărat, cu icoană și internet în casă, poate să îi scrie... În sat, preotul a devenit un adevărat idol, mai ales, pentru tineri.”

Pentru a ajunge la enoriași, în special la cei tineri, părintele a hotărât să fie acolo unde sunt enoriașii. Exact aceasta trebuie să facă și bibliotecarul, să fie acolo unde sunt utilizatorii reali și potențiali, majoritatea cărora folosesc mediile noi, sunt în rețelele de socializare, câteodată în mai multe, în același timp. Este o șansă reală de a-i atrage în biblioteci, demonstrându-le care este valoarea bibliotecii și beneficiile de la utilizarea ei. Implementarea tehnologiilor de informare și comunicare este o șansă reală de îmbunătățire a imaginii bibliotecii în comunitate și este foarte important să nu lăsăm să treacă pe alături de noi și această poate ultimă șansă.

Cam în acest context, la Seminarul Național 2009, BNRM a declarat ca sarcină prioritară în anul 2010 reorientarea activității bibliotecilor publice în vederea implementării serviciilor specifice Bibliotecii 2.0.

În baza comunicărilor prezentate la Seminarul Național, a fost elaborată lucrarea Biblioteca 2.0 – o nouă generație de biblioteci. Diseminarea cunoștințelor noi în mediul de specialitate a avut loc prin intermediul consultațiilor, discuțiilor face to face, prezentărilor, comunicărilor, traducerilor, articolelor în presa de specialitate tradițională și virtuală etc.

Au fost create blogurile:

Blog de biblioteconomie și știința informării – <http://clubbib.wordpress.com>;

Blogul tinerilor bibliotecari – <http://bnrm.wordpress.com>;

Blogul Din pasiunile bibliografului –

<http://cercetaribibliografice.blogspot.com>.

A demarat crearea Dicționarului on-line de terminologie standardizată în domeniul informațional, biblioteconomic și editorial – <http://dic.andries.eu>.

Blogul de biblioteconomie și știința informării a fost conceput ca un spațiu virtual de informare și comunicare profesională. Prin acest blog, bibliotecarii din țară au la dispoziție un loc virtual de întâlnire, care funcționează după principiul 7/24. Este o formă de comunicare foarte rapidă și eficientă și, având această axă, bibliotecarii pot fi la curent cu noutățile și evenimentele breslei bibliotecare, cu mișcarea de idei în domeniu, cu practicile de calitate, aparițiile editoriale recente etc. Este o posibilitate de a ne cunoaște mai bine, de a face schimb de experiență, opinii, sugestii. Comunitatea bibliotecară poate fi mai apropiată și mai unită ca oricând altădată.

Departamentul cercetare și dezvoltare în biblioteconomie al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, care și-a asumat responsabilitatea gestionării blogului, are tradiții vechi de coordonare a activității bibliotecare și această experiență poate fi de mare ajutor la exploatarea posibilităților oferite de instrumentele Web 2.0.

Conținuturile postate pe blog sunt structurate în șapte pagini: Acasă, Adrese, Articole. Traduceri, Despre noi, Experiențe. Practici de calitate, Posibilități de grant, Publicații de specialitate. Practic, tot ce s-a întâmplat mai important în domeniu, atât în țară, cât și la nivel internațional, a fost semnalat prin postările de pe blog.

Este foarte important că în aceste discuții profesionale, prin comentarii, se implică și bibliotecarii din spațiul rural, accesul cărora la tot felul de informații și evenimente este sau a fost, până la apariția internetului, mai limitat. De fapt, cel mai activ blogger, de până acum, este Maia Balan, șefa Bibliotecii publice din Bilicenii Vechi, Sângerei.

Împreună cu paginile web ale bibliotecilor, multe dintre care oferă și full-textele publicațiilor de specialitate editate, Blogul de biblioteconomie și știința informării, Blogul tinerilor bibliotecari, Blogul Din pasiunile bibliografului, blogul Bibliotecii Naționale pentru copii „Ion Creangă”, cele 28 de bloguri ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, alte bloguri, care au apărut în mai multe biblioteci din republică și care încă urmează să apară, creează rețeaua virtuală de informare și comunicare profesională, care unește bibliotecarii, indiferent de subordonare departamentală sau dimensiune

geografică. Prin această poartă bibliotecarii pot evada din mrejele izolării și nu se mai simt la periferiile profesiei. Și nu contează cine stă în centrul rețelei, atât timp cât rezultatele sunt în beneficiul tuturor bibliotecarilor și implicit ale utilizatorilor. În Anul bibliologic 2010 practic au fost puse bazele acestei rețele, iar rezultatele finale depind de implicarea fiecăruia dintre noi.

În bibliotecile Sistemului Național activează aproximativ 4700 de bibliotecari sau ceva mai mult de 0,1% din toată populația țării. În mare parte, pentru acest segment de populație au fost create blogurile de specialitate. Ținta însă este mult mai îndelungată: să învățăm împreună, cum să facem mai bună viața celorlalți cca 99,8 % din populația acestei țări.

Nu este de neglijat nici faptul că, prin intermediul blogurilor de specialitate, activitatea bibliotecilor și a bibliotecarilor va fi mai cunoscută persoanelor interesate, din alte spații vorbitoare de limba română, și nu numai. La lansarea Blogului de biblioteconomie și știința informării, domnul Marin Pruteanu, un blogger de mare renume, își exprima speranța că, prin intermediul blogului va putea urmări evoluția biblioteconomiei și științei informării în țara noastră: „Sper să devină blogul din care să aflăm toate noutățile importante din biblioteconomia de peste Prut.” Într-o postare din 9 decembrie 2010 de pe Prolibro, domnul M. Pruteanu a calificat Blogul de biblioteconomie și știința informării ca fiind „foarte activ și foarte bun în ultimul timp”. Este o laudă binemeritată, pentru care echipa chiar a muncit mult. Practic, nimic din ce s-a întâmplat mai important în profesie nu a trecut pe alături de noi. Este pentru prima oară când consider că am făcut absolut totul (cât a depins de noi) pentru a asigura comunicarea profesională, dialogul cu comunitatea bibliotecară. Am încercat să depistăm tot ce este mai nou și important în domeniu și să ținem la curent toți membrii comunității profesionale, care au acces la tehnologii.

Ca așezământ științifico-metodologic, care corelează, în conformitate cu Legea cu privire la biblioteci, activitatea rețelei de biblioteci publice, Biblioteca Națională a Republicii Moldova lucrează, în special, cu bibliotecile publice raionale – centre metodologice de nivel teritorial, iar acestea, la rândul lor, cu bibliotecile publice comunale și sătești. Dacă luăm în considerare faptul că bibliotecile publice raionale din țară au acces la internet și au putut urmări ce le-am pus la dispoziție cu ajutorul tehnologiilor Web 2.0, putem considera că o mare parte din informațiile și cunoștințele transmise pe această cale au ajuns sau trebuiau să ajungă la utilizatorii finali, bibliotecarii din bibliotecile publice, la seminarele bibliotecarilor organizate în raioane. Aceasta este rațiunea dezvoltării blogurilor de specialitate, a altor medii noi și sperăm că peste ceva timp acestea vor da roadele așteptate.

Pe data de 2 ianuarie 2011 am primit de la wordpress.com informația despre situația (statistică) a blogului în anul 2010. O evidență perfectă! Este uluitor să vezi situația ca în palmă: numărul de postări, numărul de comentarii, inclusiv la fiecare postare în parte, numărul de imagini anexate, articolele mai citite, de câte ori a fost accesată o postare, de pe ce site-uri a fost făcută intrarea pe blog, ce site-uri au fost accesate de pe Blogroll sau de pe adresele indicate în postări, ce termeni au fost accesați în motoarele de căutare pentru a ajunge la blog etc. Accesând Site States pot fi văzute toate postările, în ordinea descrescândă a numărului de accesări. Topul celor mai accesate pagini și articole este următorul:

- Home page (interfața) – 11 463;
- Publicații în domeniu – 1736;
- Despre noi – 1.062;
- Articole. Traduceri – 937;
- Posibilități de grant – 825;
- Adrese – 737;
- Admiterea 2010, USM – 313;
- Asociațiile profesionale și conștiința de comunitate – 279;
- Experiențe. Practici de calitate – 263;
- Dicționar on-line de terminologie standardizată în domeniul informațional, biblioteconomic și editorial (informația de pe interfață) – 168.

Datele însumate sunt destul de bune, aceasta fiind și aprecierea dată de word-press.com:

- peste 23 mii vizualizări;
- ziua cea mai aglomerată – 29 aprilie 2010, cu 295 vizualizări;
- 288 postări; 223 comentarii, inclusiv pagina Despre noi – 27 comentarii, Publicații în domeniu – 9 comentarii etc.

Între timp, cifrele s-au schimbat și la 18 iulie 2011 arătau după cum urmează:

- accesări – 44 100;
- postări – 547;
- pagini – 7;
- comentarii – 352.

Evidența statistică se face pentru ziua curentă, pentru ziua precedentă, pentru șapte zile, pentru o lună, pentru un trimestru, pentru un an, pentru toată activitatea, începând cu ziua inaugurării.

Minibiblioteca de specialitate on-line

În primele comentarii, imediat după inaugurarea blogului, doamna Ludmila Corghenci, director adjunct, Departamentul Informațional Biblioteconomic al ULIM, sugera pentru pagina Publicații de specialitate, prezentarea, de rând cu coperta lucrării, a rezumatului și a cuprinsului cărții, iar doamna Maria Vataman, Biblioteca ASEM, propunea să facem trimeri și la linkuri cu full-texte, ținând și mai departe, la o bibliotecă de specialitate on-line. Varianta pe care am găsit-o este un pas de început, iar soluțiile de viitor depind de evoluția tehnologiilor și de implicarea bibliotecarilor în crearea conținuturilor și dorința de a împărtăși realizările obținute comunității profesionale.

Site-ul <http://www.slideshare.net> oferă posibilitatea postării prezentărilor PowerPoint, documentelor Word și PDF, documentelor video etc. Este o posibilitate de a crea o minibibliotecă de specialitate on-line. În condițiile în care, din cauza bugetului în cădere liberă, bibliotecile pot edita publicațiile seriale sau alte lucrări elaborate doar într-un tiraj foarte limitat, comunicarea informațiilor și a cunoștințelor poate fi asigurată și pe această cale. Pentru a exemplifica eficiența utilizării site-ului este suficient să prezentăm doar câteva exemple. Lucrările Imaginea bibliotecii publice în comunitate și Resursele electronice, în 12 luni de la postare (situație conform datelor de la 18 iulie), au fost accesate de 2414 și, respectiv, de 2114 ori. Studiul Statistica bibliotecară ca vector de imagine – de 1088 ori. Prezentarea PowerPoint Formarea profesională continuă: preocupări strategice – de 1050 de ori, prezentarea PowerPoint Blogul ca formă de comunicare în contextul Bibliotecii 2.0 – de 598 ori etc.

Site-ul poate fi accesat direct de pe Blogul de biblioteconomie și știința informării, Widget-ul Blogroll: <http://www.slideshare.net/cdbclub>.

Sunt posibile trimerile directe spre alte instituții. Urmăriți, ca exemplu, postările Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Intrarea poate fi făcută de pe <http://www.slideshare.net/cdbclub> (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”) sau direct de pe site-ul www.hasdeu.md.

Și aici evidența este excelentă. Site-ul oferă informații de felul: de câte ori a fost accesat sau descărcat un document, inclusiv adresa electronică a persoanei care a descărcat documentul, indiferent dacă este din R. Moldova, România sau din alte țări.

Tot în contextul aderării la Mișcarea Biblioteca 2.0, folosirii tehnologiilor web pentru oferirea unor servicii și produse noi, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Direcția cercetare și dezvoltare în biblioteconomie a inițiat procesul de elaborare a Dicționarului on-line de terminologie standardizată în domeniul informațional, biblioteconomic și editorial. Dicționarul include terminologie de specialitate definită în standardele utilizate pe teritoriul Republicii Moldova. Termenii definiți corespund exact textului din standard. În unele cazuri articolele terminologice sunt însoțite de comentarii, care precizează utilizarea termenului. Comentariile sunt în strictă conformitate cu standardul. Pentru fiecare articol terminologic este indicat numărul de identificare al standardului, inclusiv anul elaborării, precum și numărul articolului din standard. Dicționarul va fi actualizat pe măsura apariției standardelor noi în domeniu. La momentul lansării, Dicționarul... include aproximativ 800 de termeni din 10 standarde. Doamna Alla Andrieș, specialist principal, Serviciul dezvoltare în biblioteconomie, responsabilă de elaborare, a luat în serios această lucrare relativ nouă pentru noi și sperăm să facă mereu, cu aceeași acuratețe, actualizarea dicționarului.

Bibliotecile din teritoriu s-au antrenat și ele în activitatea de asimilare a tehnologiilor Web 2.0 și de implementarea lor în activitatea bibliotecilor. O parte dintre ele au și reușit. Menționăm următoarele bloguri:

– Biblioteca Publică Raională „M. Sadoveanu”, Strășeni: <http://bibmsadoveanu.wordpress.com>;

– Biblioteca Publică Raională „D. Cantemir”, Ungheni: <http://bprungheni.wordpress.com>;

– Biblioteca Publică Raională „M. Sadoveanu”, Soroca: <http://regv.wordpress.com>;

– Biblioteca Publică Orășenească „Petre Ștefănuță”, Ialoveni: <http://www.bibialoveni.com.md>;

– Biblioteca Publică Bravicea, Călărași: <http://bibliotecabravicea.wordpress.com>;

– Biblioteca Publică Bilicenii Vechi, Sângerei: <http://bvbiblioteca.wordpress.com>;

– Biblioteca Publică Crihana Veche, Cahul: <http://bpcrihanaveche.wordpress.com>;

– Biblioteca Publică Sadova, Călărași: <http://bibsadova.wordpress.com>.

Mai sunt și alte încercări, care încă urmează să fie finalizate. Nu ne vom referi în acest material la cele 28 de bloguri ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, din simplul motiv că ele merită un capitol aparte.

Ne-am referit mai mult la bloguri, pentru că mulți profesioniști citați în literatura de specialitate în contextul discuțiilor despre mișcarea Biblioteca 2.0 consideră că blogul este cea mai importantă

tehnologie a Bibliotecii 2.0. Dacă luăm în considerare faptul că nu necesită mijloace financiare suplimentare, atunci chiar nu avem justificare pentru a nu folosi această oportunitate.

Realizările anului nu sunt pe potrivă așteptărilor și nici cum ar fi fost cazul. Dar este un început, bibliotecarii înțeleg ce au de făcut, iar moldovenii au o veche și nestăvilită ambiție, dacă vecinul a făcut ceva frumos, se pun luntre și punte și încearcă a face ceva încă și mai bine. Să sperăm că această ambiție a noastră va fi de succes și în cazul alfabetizării digitale, care va scoate biblioteca pe altă traiectorie.

Pe parcursul anului, bibliotecarii au ocupat din ce în ce mai mult teren pe diverse rețele de socializare, în special pe Facebook, o rețea cu extindere internațională și prezența lor în spațiul virtual al utilizatorului este percepută ca una firească și cu bătaie lungă. Este o posibilitate de a ține biblioteca în atenția societății, a utilizatorilor reali și potențiali, a factorilor de decizie politică și financiară.

Probleme

Biblioteca are de înfruntat o concurență foarte serioasă din partea altor promotori de servicii, în special, de loisir și informații.

Amazon susține că vânzările cărților gen Kindle întrec vânzările cărților în format tradițional, cu toate că nu s-au scurs nici trei ani de la apariția cititorului de cărți electronice Kindle. Toate acestea impun ideea că cei mai mulți dintre utilizatorii de azi nu mai trebuie să se ridice de pe scaun pentru a găsi informația de care au nevoie – o pot găsi pe laptop, la telefoanele „deștepte”, iPad-uri etc.

Bibliotecarii, obișnuiți cu webul, sunt adesea reticenți să înceapă folosirea noilor tehnologii în activitatea lor, deoarece procesul de studiere, de multe ori, necesită mai mult timp decât au ei la dispoziție.

Persistă și problema mentalităților. Bibliotecile noastre chiar trebuie trezite din adormire. Este doar o chestiune de timp până va începe marea luptă pentru supraviețuire.

Problema tehnologiilor

Faptul că din cele 1380 biblioteci publice doar 234 au în dotare computere și doar 147 biblioteci sunt conectate la internet trebuie să pună în gardă pe toată lumea. În secolul XXI o bibliotecă nu mai poate fi concepută în afara rețelei globale de internet. Din postarea de pe Blogul de biblioteconomie și știința informării Internetul și căruța se desprinde o nouă realitate a satului moldovenesc. Satele noastre nu pot rămâne în afara timpului, iar evoluția tehnologiilor și extinderea internetului deja le-au prins în mreje. La Rezeni, Ialoveni, internetul a ajuns practic în fiecare a cincea casă din sat. Cel mai important criteriu după care vom judeca importanța bibliotecii va fi principiul incluziunii sociale. Într-o societate care se confruntă cu un decalaj accentuat al veniturilor, bibliotecile au menirea să asigure incluziunea socială și să ofere acces pentru toți, inclusiv acces la tehnologii și resurse electronice. Această responsabilitate revine organelor locale și Guvernului. Marea putere a bibliotecii publice este că va asigura și în viitor incluziunea socială. Câte familii își pot asigura necesarul de cunoștințe și informații și câți copii se pot bucura de grija familiei pe acest segment? Situația precară a bibliotecilor noastre afectează, în primul rând, componentele vulnerabile ale societății, iar acestea constituie majoritatea.

Pusă în fața unor decizii fără precedent, societatea civilă din Marea Britanie încearcă să convingă guvernarea că reducerea bugetului pentru achiziția de carte, a orelor de activitate, a serviciilor mobile, a succursalelor, precum și lichidarea drastică și total irațională a posturilor de bibliotecari, remunerați de la buget, afectează populația cu venituri reduse, persoanele în vârstă, bolnavii, oamenii cu dizabilități, persoanele care îngrijesc copii, și, principalul – copiii, care reprezintă viitorul. Să sperăm că britanicii vor putea ține piept tendințelor deloc ortodoxe ale guvernanților și vor salva bibliotecile.

Formarea profesională continuă

Bibliotecarul trebuie să învețe singur și apoi să învețe pe alții cum să facă față tehnologiilor de informare și comunicare, cum să deschidă o poștă electronică, cum să folosească Skype-ul, Messengerul, cum să creeze un blog, cum să facă un cont pe Facebook, cum să folosească o enciclopedie sau un dicționar on-line etc.

Computerul nu mai este o opțiune, este un imperativ și acest adevăr trebuie inoculat tuturor, inclusiv factorilor de decizie, care sunt sau trebuie să fie în slujba comunității.

Profioniștii IT afirmă că blogul este un site sau un fel de site pentru dezvoltarea căruia nu sunt necesare, în mod special, cunoștințe de programare. Însă acei care au încercat să creeze un blog s-au ciocnit cu tot felul de dificultăți, convingându-se că nu este chiar așa de ușor, cum se spune, și sunt solicitate eforturi enorme pentru a pătrunde în esența unor lucruri. Varianta optimă pentru bibliotecarii, care pornesc în această aventură ar fi prezența în preajmă a unui specialist IT. Așa ar putea fi economisit timpul pierdut pentru a ajunge pe căi ocolite la dezlegarea unor dileme.

Cert este că nu toți putem beneficia de ajutor de specialitate și în aceste condiții unica soluție este să fim autodidacți și să practicăm, ca niciodată anterior, schimbul de experiență.

Anul bibliologic 2010 a fost destul de complicat pentru cei care au luat în serios tema prioritară Biblioteca 2.0 – o nouă generație de servicii de bibliotecă. Dar, încercând lucruri noi, ne-am convins că totul este posibil. Alfabetizarea digitală este iminentă și pentru breasla noastră și cu cât mai repede vom accepta această realitate, cu atât va fi mai bine și pentru noi și pentru acei cu care și pentru care muncim.

Am scris și cu alte ocazii că cheazășia succesului bibliotecarului modern constă nu în faptul că știe la momentul dat, dar cât este dispus să învețe pentru a se putea simți confortabil printre utilizatorii moderni. Învățarea pe tot parcursul vieții este axa pe care se va ține în viitor meseria de bibliotecar. Modernizarea rapidă a tehnologiilor de informare și comunicare va fi coșmarul permanent al bibliotecarilor. Pentru a fi relevant pentru comunitate și a ține pasul cu utilizatorul modern, bibliotecarul va trebui să-și dezvolte din mers abilitățile, să învețe lucruri fără de care activitatea bibliotecii, în scurt timp, va fi de neconceput. Iar instrumentele Web 2.0 sunt printre ele.

Referințe

1. Biblioteca 2.0 în contextul tranziției de la modelul tradițional de bibliotecă la cel modern. În: Biblioteca 2.0 – o nouă generație de biblioteci: materialele Seminarului național al managerilor de biblioteci publice 2009. Resp. ed.: Vera Osoianu. Ch.: BNRM, 2010, p. 20-43.

2. Global Publics Embrace Social networking-Computer and Cell Phone Usage Up Around the World // <http://pewglobal.org/2010/12/15/global-publics-embrace-social-networking>

3. Reader's Advisory Blog. Disponibil pe: <http://www.pclsreaders.blogspot.com/> PCLS

4. „Un gospodar adevărat e cel care are căruța și... internet acasă”. Disponibil pe: <http://www.protv.md/stiri/social/un-gospodar-adevarat-e-cel-care-are-caruta-si-internet-acasa.html>

5. Internetul și căruța. Disponibil pe: [http://clubbib.wordpress.com/?s=internetul si caruta&search button=Go!](http://clubbib.wordpress.com/?s=internetul+si+caruta&search+button=Go!)

*Vera OSOIANU,
director adjunct, Biblioteca Națională a R. Moldova*